

Obsah čísla:

Listopad.....	1
Výtah z jednání staršovstva 1. 10. 2026.....	2
Vzpomínka na sestru Janu Proskovou.....	3
Opustila nás milá sestra Jana Prosková.....	4
Jak žijeme: bratr Marek Světlík.....	4
Dobročinný swap.....	11
Koláž z podzimních chlebových drobečků.....	11
Kalendář na listopad 2026.....	16

Listopad...

Vzácný bratr Vojta, kterého jsem poznala před lety v Nekostele (a který za námi do Nekostela pravidelně jezdí až z Vysočiny) k němu na Facebooku napsal: “Těšit se na listopad je fakt divný. Málo světla, vyhlídky mizerné.”

Přiznávám, že mě tenhle příkrý pohled na listopad trochu zaskočil (možná i proto, že v jiskřivě slunečném barevném říjnovém ránu, kdy jsem ho četla, mi tmy listopadu přišly skoro nepředstavitelné...). Já se na listopad těším. Ve sboru nás čeká spousta akcí, vyhlížím také oslavy Dne boje za svobodu a demokracii na Národní třídě.

Jedním z důvodů, proč se na listopad také těším, je, že chladnější počasí a kratší dny povzbuzují k tomu sednout si k dlouho odkládané knížce nebo návštěvě nejruznějších kulturních událostí. Marná sláva, dokud svítí slunce, táhne mě to s Camino do lesa... Obvyklé listopadové plískanice a mlhy jsou příslibem, že zas budu docela prakticky naplňovat citát jiného myslitele, Charlese Darwina, který se prý vyjádřil takto „Kdybych měl svůj život žít znovu, udělal bych pravidlo, že bych si alespoň jednou týdně přečetl nějakou poezii a poslouchal nějakou hudbu.“

Tedy, já se držím spíš té poezie a dobrých knih vůbec a poslech hudby střídám s návštěvami výstav, ale i to by mi snad u pana Darwina prošlo... A tak se opravdu těším na listopad.

Ostatně, v tom se nakonec s Vojtou shodneme: svůj komentář psal pod příspěvek nakladatelství Biblion, které začátkem listopadu v edici Denodenně vydá komentář Ladislava Heryána k evangeliu podle Matouše, a tak svou reakci zakončil takto:

„No ale co se dá dělat – musím napsat: ‚Těším se na listopad!‘“

Milé čtenářstvo, přeji i Vám, abyste našli dostatek důvodů těšit se na listopad a na jeho konci se vděčně ohlédnout.

Saša Jacobea

Výtah z jednání staršovstva 1. 10. 2026

- Staršovstvo se setkala s Davidem Nadrchalem, který se po stěhování stane novým členem sboru. Pověřilo faráři přípravou jeho představení sboru při bohoslužbách.
- Staršovstvo vyslechlo informaci farářky o přibývajících pastoračních kontaktech v online prostoru.
- Staršovstvo navrhovalo kandidáty pro volby nového seniorátního představenstva JJ – navrhuje stávající členy.
- Staršovstvo zvolilo konventuály a náhradníky pro zasedání konventu sloučeného seniorátu. Jsou jimi Daniel Heller a Jana Cihlová, náhradníky Daniel Molnár a Filip H. Härtel.
- Staršovstvo se zabývalo sběrem podnětů pro mimořádné zasedání 6. - 8. 11. a rozhodlo o přesunu řádné listopadové schůze na program mimořádné.
- Staršovstvo se zabývalo podnětem L. Příbylové na uspořádání setkání nad Biblí pro veřejnost a zařadilo jej na program mimořádné schůze.
- Staršovstvo souhlasilo se záměrem uspořádat ve sboru výrobu zákopových svíček pro Ukrajinu a pověřilo faráři další domluvou organizace.
- Staršovstvo schválilo návrhy synodu za změny církevního zřízení.
- Staršovstvo pověřilo faráři jednáním s Alžbětou Mackovou o eventuálním noclehu žáků ZŠ EA Filipka v prostorách sboru v termínu 18. - 20. 11.
- Staršovstvo diskutovalo s farářkou o její eventuální kandidatuře na místo náhradnice synodní rady.

- Staršovstvo vyslechlo průběžné informace o umístění ochranné hvězdy na nároží domu v adventním období.
- Staršovstvo schválilo konání celocírkevní sbírky pro Fond sociální a charitativní pomoci v neděli 11. 10.
- Staršovstvo schválilo statut rezervního fondu, statut fondu Naši pěvci a statut fondu Kongo. O statutu fondu finanční nezávislosti bude jednat na své příští schůzi.

Příští porada staršovstva (výjezdní) proběhne o víkendu: **6. - 8. 11. 2026**, své případné podněty adresujte, prosím, Saše Jacobea či Petru Hejlovi (ideálně e-mailem).

Vzpomínka na sestru Janu Proskovou

„Bůh není nespravedlivý, a proto nezapomene, jak jste se činem své lásky k němu přiznali, když jste sloužili.“

Když jsem v roce 1993 po rozdělení Československa začala pravidelně docházet na bohoslužby v dejvickém sboru, první, kdo se mě ujal a pozval mě k nim na oběd, byli Proskovi, především Jana.

Výše uvedená citace z Listu Židům napsaná na parte ji nejlépe vystihuje. Dlouhá léta sloužila dejvickému sboru v tom nejlepší smyslu. Pro každého měla úsměv, posloužila slovy útěchy a pochopení a pomáhala tam, kde byla potřeba. Měla dar naslouchání. Kromě toho vedla v prostorách dejvického sboru hodiny pohybu především pro seniory, které měla vždy pečlivě připravené. Vše, co pro sbor vykonávala, dělala bez veliké okázalosti, skromně a samozřejmě.

Aktivně se také podílela spolu se svým manželem Pavlem na letních pobytech seniorů v táboře J. A. Komenského v Bělči nad Orlicí. Nezapomenutelná jsou její předpolední cvičení, kterých jsme se rádi

účastnili. Organizovala i odpolední vycházky i s výkladem do okolí tábora, které dokonale znala.

I když už byla nemocná a nemohla se pravidelně zúčastňovat bohoslužeb, Pavel ji občas do sboru přivedl. Při každém takovém setkání ve sboru měla Jana ten svůj milý, chápavý úsměv, na který nezapomenu.

Nada Sleziaková

Opustila nás milá sestra Jana Prosková

Moje nejstarší vzpomínka na Janu je spojena s tím, jak jsme (asi před padesáti lety) slavívali Silvestry. Měli jsme děti, které už na Silvestra byly se svými vrstevníky, a my rodiče jsme se sešli u někoho doma. Možná, že někteří starší čtenáři si vzpomenou na Tůmovy, Hrabákovy - ti už mezi námi nejsou - na Henychovy, Proskovy, Jasných. Z této party jsme tu už jen tři. Bývala to pěkná setkání.

Jana se angažovala o zdraví svých bližních, zdůrazňovala důležitost pohybu na čerstvém vzduchu, zdravou výživu. Dlouho vedla v našem sboru kroužek zdravého pohybu s tanečními prvky, rádi jsme se zúčastňovali.

Vždy se zajímala o životní příběhy blízkých lidí a ochotně pomáhala tam, kde to bylo možné.

V posledním čase, kdy ji trápila nemoc, jsme ji vídali jen občas, když ji synové přivezli na bohoslužby nebo na koncert Evangswingu, který vedl manžel Pavel. Z těchto setkání mi zůstává v paměti její pevný stisk ruky a vřelý pohled plný zájmu a účasti.

Vzpomínám a děkuji.

Jana Jasná

Jak žijeme: bratr Marek Světlík

Bratr Světlík patří mezi nejstarší pamětníky dejičického sboru. Byla jsem proto ráda, když se nám povedlo najít společný volný termín pro sdílení jeho vzpomínek

ze života dejvického sboru a také svého. Byla jsem připravena, papírů na psaní jsem měla dost a k tomu dvě propisky.

Když teď jezdím do kostela z Kunratic, vystupuji z metra na Dejvické a z Vítězného náměstí jdu Verdunskou na dnešní Puškinovo náměstí, tenkrát náměstí Uralské. V roce 1944, kdy jsem se tam narodil, se však jmenovalo ještě jinak – „po německu“. Bydleli jsme v domě na rohu s ulicí U Zeměpisného ústavu, a tam vždy sedávám v parčíku

u pískoviště a vzpomínám: V protějším domě bydleli manželé Fischerovi – sestra Bohunka Fischerová později působila jako sborová sestra našeho sboru. Maminka s tatínkem sestru Fischerovou doprovázeli do shromáždění ve Wuchterlově ulici. A s Jírou Hlavsou si připomínáme, že jsme si v tom parčíku společně hrávali na zdejším pískovišti – oni bydleli v Eliášově ulici a s námi si tam hrávala i Jelenka Hlavsová – Kováříková, která bydlela na protějším rohu náměstí, v Eliášově ulici.

Původ, historie rodiny

Naše Světlíkova rodina pochází z Orlických hor nad Dobruškou, z obce Rzy pod Novým Hrádkem. Světlíkovi byli dědičnými správci tamějšího dvora opočenského panství v obci Dlouhé nad Rzemí. Ovšem jen do Bílé hory. Protestantským majitelům opočenského panství Trčkům, spřízněným s Albrechtem z Valdštejna, bylo po Bílé hoře panství zkonfiskováno, panství koupili Colloredové a evangeličtí správci dvora v Dlouhém byli vyměněni. Tenkrát se jednalo konkrétně o Jiříka Světlíka. Ihned v době tolerančního patentu, kdy byl pro tuto oblast založen evangelický reformovaný sbor v Klášteře nad Dědinou – Dědina je potok, který pramení nad Bystrém-, se již tehdy rozvětvená rodina Světlíkova do klášterského sboru okamžitě přihlásila. Cesta na shromáždění dolu do

Klášttera přes Dobrušku a Opočno však nebyla jednoduchá: v sobotu večer se poklidilo a v neděli za svítání, jak se jednotlivé rodiny domluvily, na společném žebříňáku vyrazily do shromáždění.

V polovině devatenáctého století však v kraji začal působit duchovní osvícenec Jan Balcar, původně také člen klášterského evangelického sboru. Balcar nebyl žádný solitér, nýbrž své duchovní zrání probíral i s duchovními okolních sborů. Kazatelskou kvalifikaci s oprávněním vysluhovat svátosti získal od Staroreformované církve holandské v Emlichheimu na holandsko-německém pomezí.

Významné je i jeho setkávání s hronovským evangelickým farářem Josefem Šarou, ale to se již přesouvá do Orlických hor, právě na Rzy, kde v sedmdesátých letech 19. století i se svou rodinou pobýval ve stavení svých předků. Tam také vysluhoval bohoslužby či vyučoval místní děti. Jan Balcar spolu s ostatními bratry posléze sehnali peníze na koupi pozemku v nedalekém Bystřím, kde k roku 1880 postavili sborový dům a založili sbor. Ten sborový dům já ještě pamatuji. Dnes tam stojí nový moderní vpravdě kostel. Své společenství tehdy nazvali Svobodná evangelická církev česká. V průběhu let toto společenství přijalo název Svobodná církev reformovaná a za první republiky se toto církevní společenství posléze přejmenovalo na Jednotu československou. (Za Rakouska se prostě nesmělo československé připomínat. Proto i naše církev se i po tolerančním patentu mohla nazývat buď jako luterská či reformovaná.)

V šedesátých letech minulého století se Jednota československá přejmenovala na Církev bratrskou, protože měla sbory i na Slovensku, v Německu, či Polsku. A v tomto obecnství žila i rodina mých předků.

Již na počátku 20. století děda i babička zpívali v bysterském pěveckém sboru, tam se blíže seznámili a vzali se. Babička Eleonora, rozená Francová, pocházela z nedalekého Dobrého. I rodina Francova se přihlásila do klášterského sboru již v toleranční době. Prarodiče žili v rodném dědově stavení na Rzech, ale ve dvacátých letech vyhořeli a museli se přestěhovat do Dobrušky, kde si postavili domek. Nicméně na shromáždění do Bystřého se chodilo i nadále, ale když později do

Dobrušky přibýlo z hor již víc evangelíků, konaly se bohoslužby opět v našem domě v Dobrušce. To tenkrát, za první republiky. Dnes v Dobrušce působí již samostatný živý sbor Církve bratrské.

Maminka, rozená Eva Širůčková, pocházela z katolické zemědělské rodiny v Pelhřimově. Děda Širůček brzy zemřel a hospodářství spravovala babička. Když se otec s maminkou seznámili, Jednota českokobratrská nebyla státem ještě uznávaná jako církev a proto neměla právo oddávat. Maminka však odmítala svatbu na radnici, a protože pro Světlíkovy bylo tehdy nemyslitelné mít svatbu v katolickém kostele, otec přestoupil do Českobratrské církve evangelické a svatba se tak mohla konat v kostele. Že v evangelickém, nevadilo. Oba již tehdy žili v Praze, kde se seznámili – maminka u svých zde provdaných sester. Otec absolvoval obchodní akademii v Náchodě a po praxi v dědově obchodě s textilem v Dobrušce, do zaměstnání nastoupil do Národní banky v Praze.

Rodiče byli oddáni v evangelickém kostele u Klimenta. Maminka neměla proti evangelictví žádné námitky, a jak jsem již uvedl, pravidelně se účastnila dejvického sborového života.

Dejvice, kazatelská stanice, dejvický sbor - život v něm

Na Urale jsme bydleli ve třetím patře bez výtahu, maminka však měla potíže se srdcem, a proto otec sehnal byt v mezipatře na Hanspaulce, kam jsme se po válce přestěhovali, nicméně v roce 1949 maminka zemřela na nedomykavost srdeční chlopně. Po její smrti jsme se starším bratrem Petrem dva roky pobývali v sirotčinci ve Chvalech, který Jednota českokobratrská zřídila již počátkem minulého století – dnes se tam nachází domov pro seniory, ale i léčebna a Církev bratrská tam vybudovala i vzdělávací seminář pro své kazatele. Tato zařízení se nacházejí na rozsáhlém pozemku, který si já, jako malý kluk dodnes dobře pamatuji ze svého pobytu tam. Po dvou letech si nás otec vzal domů na Hanspaulku. Ještě jako děti nás opět vodil do dejvické kazatelské stanice, kde jsme vychodili Nedělní školu. Tu tehdy vedla početná skupina tehdejší mládeže, z níž dodnes vzpomínám na pozdější manžele Jasných, Tůmovy, pro mě nezapomenutelnou Zdenku Ratajovou – Svobodovou, sourozence Evu a Pavla Krejčí. Z dětí jsme to byli např. my s Jírou

Hlavsou a jeho bratři, Jelena Hlavsová – Kovářiková se svými sourozenci, Maruška Geierová – Gebrtová, Eva Nadrchalová – Hřivnová se sestrami Janou a Boženou, Jarka Balabánová-Slanská, Marta Petříčková – Kynčlová a její bratr Milan Kynčl, sourozenci Syrovátkovi, sourozenci Míša a Honza Horálkovi, Jarmila Dvořáková – Pokorná, Maruška Grigerová – Frühaufová, sestry Jarka a Marta Janů, Zdeněk Susa, Miloš Calda, bratři Matoušovi – moc se omlouvám všem, které jsem opomenul. Máte chodit víc do kostela...! Rok co rok nás tehdy bývala vždy dobrá stovka.

Nebyla televize, učitelé NŠ nás po obědě vodili na společné nedělní výlety, hrávali jsme fotbal. Farářem sboru v mém dětství byl Miloslav Krejčí, který při sboru založil i oddíl Skautu. Ve skautském oddílu byl aktivní Bohuslav Matouš, který se pomalu dožívá 90-ti let a v Souterrainu nám zanechal vzpomínku na skautské shromažďování v rámci našeho sboru. Já zase opakovaně vzpomínám na jednu hodinu v Nedělní škole, kdy jsme probírali příběh Davida a Goliáše. Pavel Krejčí naši skupinku vyvedl na ulici a s kytarou nám zahrál a zazpíval Ježkovu píseň o Davidu a Goliášovi.

Po konfirmaci jsme se zapojili do schůzek dorostu, který tehdy nejdřív vedla sestra vikářka Jana Opočenská a krátce nato vikář Jan Čapek, který svou energií, svým duchovním rozmachem a vzácným vztahem ke své ženě Noemi byl naší generaci velkým vzorem. Pravidelně jsem se účastnil schůzek dorostu a později i mládeže. To už my sami jsme si organizovali výlety, nedělní odpoledne jsme trávili v Komořanech u Vltavy, jezdili jsme tam z Dejvic na kole, vedl nás varhaník Petr Růžička, s Žižkováky jsme tam hrávali baseball, volejbal, koupali se ve Vltavě, plavali jsme vždy až k soutoku s Berounkou, „veselé“ to bylo zpět proti proudu, uff. Marta Petříčková nás učila znát kytky; v létě Jíra Hlavsa pořádal sjíždění řek, spolu jsme si pro to postavili vlastní kánoe, prostě hodně času jsme trávili společně.

Studium

Na jedenáctiletku (tehdejší gymnázium) mi základní škola odmítla dát doporučení a otec mě přihlásil do učení na zámečníka do Aritmy. Po vyučení jsem absolvoval večerní školu pro pracující s maturitou a po

vojně jsem se přihlásil na studium na FFUK, obor němčina – finština. I během studia jsem žil v evangelickém prostředí na fakultě, ale i v širším evangelickém společenství mládeže Interkalich, které pro mimopražské evangelíky na studiích v Praze organizoval jaderný fyzik Karel Matějka. Na fakultě jsem se účastnil i politických jednání v '68 – '69. roce, kdy jsem byl zvolen do fakultního ARSu. Za ARS (Akademická rada studentů) jsem v době hrdinské smrti Jana Palacha navštívil paní Palachovou, která byla hospitalizována v léčebně v Kateřinské ulici.

S mládeží jsem jezdil na evangelické brigády, na hory, na evangelické kurzy. Na kurzu evangelické mládeže v Herlíkovicích jsem se seznámil se svou ženou Irenou. V roce 1972 jsme se vzali. Vychovali jsme tři děti: Evu, Martu a Marka.

Rodina, zaměstnání

Po ukončení studia jsem nastoupil na Gymnázium pro zrakově postiženou mládež, kde jsem učil němčinu. S manželkou jsme své děti také vedli k působení v křesťanském společenství, i dcery byly nadšeně činné v mládeži a dodnes si i ony ve sboru uchovaly vzácné přátelské vztahy.

Po roce 1989 jsem byl vyzván, abych působil na Ministerstvu zahraničí. Nastoupil jsem tam po konkurzu, krátce jsem pracoval v ústředí a po půl roce jsem byl vyslán ve funkci diplomatického pracovníka – konzula na Československé velvyslanectví v Helsinkách. Práce tam byla intenzivní.

Po rozpadu Československa a vzniku České republiky došlo k revizi vzájemných československo – finských smluv a já ve funkci konzula jsem spolu s konzulárním oddělením Ministerstva zahraničí Finské republiky vyjednal sukcesi – posloupnost těchto smluv i pro Českou republiku. Intenzivně jsem je probíral s ředitelem konzulárního oddělení MZ Finska, který mi byl velice nápomocný a podařilo se nám tento úkol oboustranně úspěšně provést. Kromě rutinní činnosti, jako bylo setkávání s finskými politickými, hospodářskými či kulturními partnery či s kolegy z různých velvyslanectví, jsem v Helsinkách také uspořádal několikadenní seminář českých a finských kulturních pracovníků pro navázání vzájemných pracovních vztahů, na který mnozí čeští účastníci dodnes vděčně vzpomínají.

Po dvou letech působení na MZV jsem se vrátil do školství a začal jsem učit na Gymnáziu Na Pražačce na Žižkově, kde jsem působil až do důchodu.

Moje literární činnost

Vystudoval jsem filologii, a práci s literaturou jsem se věnoval po celý svůj život do dneška. Přeložil jsem na deset německých i finských literárních děl a mnohé i sám vydal. Z německé literatury mě mimořádně těší můj překlad knihy *Růže ve sněhu*, která pojednává o manželce Martina Luthera, ale přirozeně i o osobním životě samotného reformátora. Napsal jsem a vydal i vlastní knihu *Díky, Adame* a když píšu tyto vzpomínky, říkám si, že jako Adama naprosto samozřejmě mohu vnímat především Jana Balcara. Byť má kniha pojednává o působení evangelíků až století po Balcarově evangelizačním úsilí, a jak jinak, především nás v dejvickém sboru.

A ještě něco závěrem

Ještě za mého dětství děda i babička připomínali vyprávění našich předků, jak i na Rzech, za svého působení na opočenském panství řádl, tamním evangelíkům nechvalně známý, páter Antonín Koniáš. I tam tento stoupenec jediného vnímání křesťanství, umanutý ve své pravdě, zabavoval, ničil a pálil, co neodpovídalo jeho představě o správnosti. A to nejen tisky s náboženskou tematikou. I když Bible Kralické především. A to i přes své obšírné jezuitské vzdělání! O to víc je smutné, že taková osobnost tak snadno podlehla dobovým pravdám, které šířila oficiální církevní, ale i císařská propaganda. A navíc, svou pravdu prosazoval s pochopy a dráby. Květy českého písemnictví tak doslova ničil.

Tím víc pozoruhodné je Balcarovo hluboké duchovní přemítání a působení – opět tolik potřebné i v naší době-, ať už prýštilo z jeho srdce či on sám to myšlení poslušně přijal z biblického slova, které prolíná jak starozákonní, tak novozákonní biblickou zvěst:

3. 11. 1870 si Jan Balcar poznamenal: „*Ach, Pane! Když na Tebe pomyslím, tu poznávám obmezenost svého rozumu. Když k nebi patřím, oči mé nevidí Tebe, tuť však slovo Tvé mně mluví o Tobě a zjevuje mně dobrotivost a lásku Tvou. – Když rozumem svým slovo Tvé vystihnouti usiluji, zdá se mi, že stojím nad*

sluncem a že spadnouti máje, zahynu od pádu svého. Pročež raději vírou chci chápati slovo Tvé a kořiti se moudrosti Tvé v slovu Tvém obsažené. Slovo Tvé jest slunce duši mé – osvětčuje mne a já je obdivuji. – Ó necht' se tedy nikdy nevypínám nad slovo Tvé nebo bych zahynul.“ (Církev bratrská – Sto let ve službě evangelia, 1980).

Děkuji za moc zajímavé a hezké vzpomínky.

Zapsala Naděžda Sleziaková

Dobročinný swap aneb dejme oblečení druhou šanci

V sobotu 1. listopadu po bohoslužbách pořádáme ve sborových prostorách dobročinný swap – výměnu či prodej oblečení z druhé ruky. A nebojte, není na tom nic složitého! Stačí vzít s sebou pár kousků oblečení, které už nenosíte, ale stále jsou pěkné a mohou udělat radost někomu jinému. Všechno ostatní zvládneme společně na místě.

Swap se bude konat přímo při kávě a čaji, takže si u něj můžeme příjemně popovídat a třeba objevit i nějaký nový kousek do šatníku. Budeme rády, když se zapojí co nejvíce z vás!

Jak to bude fungovat? Přineste oblečení, které už nevyužijete, a předem si rozmyslete, za kolik byste ho chtěli nabídnout. Cena může (ale nemusí) být zcela symbolická, klidně můžete všechny kousky ocenit stejnou částkou apod. Pokud můžete, přineste oblečení na ramínku; na zábradlí mu to bude slušet.

Výtěžek z prodeje půjde na sborové účely. Oblečení, které si nenajde nového majitele či majitelku, si prosím odnesete zpátky domů – ve sboru ho nemůžeme nechávat.

Přijďte, i kdybyste měli přinést jen jeden jediný kousek! A pokud se akce osvědčí, rády ji zopakujeme. Těšíme se na společné setkání při kávě a čaji!

Eliška D. H. & Eva J.

Koláž z podzimních chlebových drobečků

Na podzim se u nás upeklo tolik chlebů, že z nich zbylo ještě spoustu drobečků. Nechte si chutnat. Ohlédneme se v nich za pečením na Zažit

město jinak, za naším sborovým stánkem v Uralské ulici i za prvním chlebovým workshopem, kde jsme pekli a zkoumaly význam chleba v Bibli s lidmi, kteří do našeho sboru nechodí.

Proč vlastně ráda peču chléb

Bára Novosadová, amatérská pekařka

Mé myšlenky často zaměstnávají vize. Všelijaké představy toho, jaký by svět mohl být, kdyby... Zkrátka, jak by bylo možné přiblížit se Božímu království a vytvořit ho mezi námi - aby více dětí mohlo vyrůst s pocitem, že jsou přijímané a milované, aby město dýchalo třeba díky zeleni ve vnitroblocích i na budovách, aby názory mocných tohoto světa ztratily na své váze... Můj seznam by mohl pokračovat ještě velmi dlouho. To, že dokáží vidět jinou budoucnost a také šanci na to, se k ní přiblížit, mi dává energii a dokonce mě to i živí. Díky Bohu. Ale někdy je toho prostě moc a kromě úlevy, že to opravdu není jen v mých rukou, ale hlavně v těch Božích, mi k větší bezstarostnosti a radosti pomáhá něco dalšího - **CHLÉB**.

Úžas nad tím, že vše, co máme dostáváme darem. Že můžeme spolupracovat se spoustou živých organismů, že můžeme dát tvar těstu, které zdánlivě nemůže žádný tvar dostat a že můžeme vytvořit něco, co lze sdílet s druhými. Něco, co je vlastně velmi prosté - k čemu nepotřebujeme 15 ingrediencí, ale stačí jen 2 základní (případně tři, neboť sůl je nad zlato) a zároveň něco, na co Ježíš odkazuje jako na svoji podstatu. To mi prostě přijde neuvěřitelné!

Chléb mě učí trpělivosti, uvědomění si toho, že spolu-žití mezi všemi organismy na naší Zemi je nezbytné a také snad větší pokoře a údivu před tím, jak dokonale Bůh stvořil náš svět, do nejmenšího detailu.

A pečení s druhými a pro druhé, které jsem díky všem akcím, které se v našem sboru na podzim konaly, mohla zažít, pro mě bylo zdrojem radosti a naděje. Že existuje něco, co nás spojuje, a že to něco je velmi prosté, ale naprosto dokonalé. Že to něco je chléb, který zabezpečuje život pro všechny. Že ten někdo je Ježíš, který je chlebem života. A že třeba můžeme tím dobrým vydatným chlebem, který uděláme vlastníma

rukama a sníme ve společenství s druhými, dát ochutnat kousek z podstaty toho chleba s velkým CH.

A ještě to, že se při společné práci s těstem můžeme velmi dobře poznat. Myslím, že platí rčení: Pokud chcete druhého poznat, upečte s ním chleba. A mě poznávat lidi moc baví - jak lidi v našem sboru, tak ty, kteří hledají cestu k chlebu s malým i velkým ch. A díky němu je to pro mě možná o trošičku jednodušší. Byla to prostě radost a cítím vděčnost za to, že jsem to mohla zažít s vámi všemi.

Nikdy neříkej nikdy...

Saša Jacobea - farní pekařka v zácviku

Když jsem byla o něco mladší a zabeďněnější, říkávala jsem, že si nikdy nebudu vyrábět boty a péct chleba. Provázkové sandále jsme si pak jednou dělali na sborové dovolené a jedna z bašt mé zarputilosti padla. Ale pokud šlo o chleba, odolávala jsem. Dlouho! Dokonce i v covidu, kdy jsem se v rámci péče o své duševní zdraví pouštěla do ledasčeho, jsem se chlebu vyhnula. Přišel za mnou o dost později, v Dejvicích. A už nebylo, kam uhnout. Bára Novosadová umí k pečení pozvat snad kohokoliv. Dokonce i takového zarputilce, jakým jsem dřív byla já. Názorně to ukázaly tři po sobě následující akce v našem sboru: společné pečení pro Zažít město jinak, pečení na ulici s dětmi a pekařský workshop pro veřejnost, kterým jsme letošní účast na Zažít město jinak završili. Při všech třech těchto příležitostech se kolem těsta, práce s ním, pečení a ochutnávání tvořilo výjimečné, vzácné a krásné společenství.

Při sborovém pečení jsme se potkali mezi sebou, lidé ze sboru. Mladší, starší, dlouholetí členové i nově příchozí. S těstem jsme pracovali na stolech, u kterých jindy pijeme kafe po bohoslužbách, jednáme u nich na staršovstvu nebo čteme Bibli. Teď jsme na nich připravovali chleba pro druhé – symbolické vyjádření pozvání ke společnému stolu, do našeho společenství.

Na stánku při Zažít město jinak jsme potkali desítky lidí. Sousedy z okolí sboru, majitele večerky v Eliášově i s rodinou, přátele a známé, kteří nás přišli pozdravit. A nejen, že jsme chleba nabízeli kolemjdoucím, my jsme ho s nimi i pekli! Přímou na ulici se v přenosné troubě upekly desítky

malých bochánků, ze kterých měly radost nejen děti, ale i dospěláci. Celý den jsem pozorovala, jak se z příchozích na chvílku stávají spolupekaři a jak se nad těstem a při čekání u trouby odvíjejí rozhovory a setkání, které by se jinak možná nestaly. V duchu jsem děkovala, že u toho můžu být, že můžu zažít město jinak. Takhle... přátelsky, vstřícně, vzájemně.

Dva týdny po Zažít město jinak jsme se s Bárou ve sboru potkaly se zájemci o pečení z řad veřejnosti. Většinou jsme je neznaly. A ony (sešly se samé ženy) vesměs neznaly nás. Při práci jsme se ale snadno pouštěly do řeči, vyprávěly se historky o chlebu i jiné, bylo nám spolu moc dobře. Každá z žen pak odcházela domů nejen s bochníčkem chleba, ale i s úsměvem, měla jsem z toho velkou radost.

Nevím, jestli jednou budu schopná projít celou cestu od kvásku až po upečený bochník chleba sama. Vlastně mi to ale vůbec nevadí – protože potkávat se při pečení s druhými je dárek. Boží dárek, stejně jako ten chléb samotný.

Proč byste se mohli chtít příště přidat také?

"Při takovéto činnosti se ti podaří na chvíli zpomalit při práci rukama a vytvořit něco, o co se pak můžeme rozdělit."

Martina Jílková - jedna z pekařek na Zažít město jinak

„Pečení chleba je radost. Ponořit ruce do těsta, vnímat jeho měnící se strukturu a objem, potom práce s ošátkou a vůně z trouby. To jsou vzpomínky, které se mi vybaví. A taky setkání s milými lidmi. Pozvala bych ostatní zažít, že to opravdu jde, že tu voňavou pochoutku můžeme upéct spolu a pro jiné.“

Míla Jelínková - jedna z pekařek na Zažít město jinak

2 otázky pro Marušku Gallusovou - jednu z pekařek na Uralské ulici a hlavní videomakerku Zažít město jinak

Jaká pro Tebe byla účast na sborovém stánku?

Něco vlastně docela nového. I když jsem už na ulici párkrát ve stánku stála, ještě nikdy se mi nestalo, že by tam byla funkční trouba na chleba i s výrobní linkou nebo že bych někomu musela vysvětlovat, že ten

chleba, co tu máme, není na prodej, ale že ho rozdáváme. Bavila mě na tom i rozmanitost našeho stánkového týmu: na jednu otázku by každý z nás dokázal vymyslet jinou odpověď, a to klidně i v angličtině nebo španělštině.

Proč je podle Tebe důležité, abychom vycházeli i za dveře našeho sboru?

Myslím si, že důležitým aspektem odvážení se ven z našeho suterénu je bourání předsudků, které se stále tkají kolem křesťanství. Mnoho lidí z mého okolí si o mně myslelo, že jsem kdovíjaká sektářka, dokud jsme si o životě sboru, církvi a víře nepopovídali. A přesně takové rozhovory nelze hledat uvnitř modlitebny, nýbrž v nečekaných kontextech, jako je například u farářky s rukama bílýma od mouky kdesi mezi hospodou a výdejnou parkovacích povolenek.

Bára

Kalendář na listopad 2026

Bohoslužby každou neděli v 9:30 + program pro děti on-line na: dejvice.evangelnet.cz/ line-vysilani	1. 11. VP	Saša Jacobea
	8. 11.	Petr Vacíř
	15. 11.	Saša Jacobea
	22. 11.	Michael Otrisal
	29. 11. VP, 1. adventní	Saša Jacobea, bohoslužby s dětmi
	6. 12. VP, 2. adventní	Saša Jacobea, bohoslužby s Našimi Pěvci

Přímý odkaz na YouTube kanál ČCE Praha – Dejvice:
youtube.com/channel/UCw6RIL-UOfsQL2tH8lk-_Fw

Mládež (13+)	čtvrtek v 18:30 – 20:00, 5. 11. Střešovice, zbytek měsíce Dejvice
Nejmenší děti + + rodiče	čtvrtek 19. 11. v 9:30 – 11:30
X-cátníci	úterý 10. 11. v 19:00, téma: „pomíjivost a věčnost“ (info: Martin Volný, martinvolny@seznam.cz)
Naši pěvci	středa v 18:30 – 20:30
Zpívání Diakonie	Stodůlky: pátek 20. 11. dopoledne (Vlachova 1502)
Obcování	pondělí 23. 11. v 19:00 (info: Andrea Bohatová, andrea@ablingua.cz)
Biblická hodina	úterý v 15:30 – 16:30
Klub poznávání	čtvrtek 12. 11. v 9:30 Denisa Mikešová: Příroda Izraele čtvrtek 26. 11. v 9:30 Jana Kohoutová: Švédský rod Bernadotů
Staršovstvo	mimořádné výjezdní 6. - 8. 11.
Ostatní	1. 11. swap oblečení (po bohoslužbách) 18. 11. příprava jídla pro lidi v soc. nouzi 21. 11. konvent Pražského seniorátu 22. 11. Koláčování (po bohoslužbách) 22. 11. autorský koncert Tomáše Najbrta (k životnímu jubileu) 28. - 29. 11. Nocování v kostele s pečením chleba (pro děti) 29. 11. adventní koncert Musica da chiesa

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je v neděli 22. 11. 2026.
Číslo vyjde pravděpodobně 29. 11. 2026.

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Až na výjimky vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce. Adresa redakce: Mgr. Eva Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 – Liboc, tel.: 730 196 658 (večer), henychova@atlas.cz
Adresa sboru: Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6, tel.: 737 517 413 (Saša Jacobea), tel.: 739 246 347 (Markéta Nadrchlová, sborová sestra), <http://dejvice.evangelnet.cz>, dejvice@evangelnet.cz

Bankovní spojení: č. ú. 2400319773/2010, var. symboly: **salár=101**, Jeronýmova jednota=102, personální fond=103